

Avdelning Avfall
Helene Personne
Maria Arveström

Styrelsen för Stockholm Vatten Avfall AB

Plockanalys mat- och restavfall från hushåll 2015

FÖRSLAG TILL BESLUT

Styrelsen föreslås besluta

att godkänna anmälan av genomförda plockanalyser.

Krister Schultz
Verkställande direktör

Jan Ekvall
Avdelningschef
Avfall

Sammanfattning

Under november-december 2015 genomförde bolaget en omfattande plockanalys av hushållens mat- och restavfall. Elva olika analyser utfördes av utsorterat matavfall respektive restavfall från villor, kärl från flerbostadshus, bottentömmande behållare, mobil sopsug, stationär sopsug samt restavfall från hushåll med matavfallskvarnar i Norra Djurgårdsstaden. Extra fokus har lagts på resultaten för matavfall med tanke på målet staden har att till 2020 samla in 70 procent av tillgängligt matavfall.

Undersökningen visar att andelen farligt avfall och andelen förpackningar och tidningar totalt sett har sjunkit. Däremot är andelen matavfall i restavfallet överlag hög i relation till att alla hushåll i undersökningen har tillgång till separat matavfallsinsamling. Renheten på utsorterat matavfall är däremot hög.

Under 2015 genomfördes också en plockanalys av mat- och restavfall från flerbostadshushåll som har Gröna påsen. Resultaten visar att renheten på matavfallet har sjunkit jämfört med 2013, och den är också lägre jämfört med renheten på matavfallet i samtliga system med papperspåse. Resultaten visar också på att andel utsorterat matavfall för hushållen med tillgång till Gröna påsen har sjunkit rejält sedan 2013.

Bakgrund

Bolaget genomför med jämna mellanrum plockanalyser för att följa upp innehållet i hushållsavfallet och se hur invånarna sorterar sitt avfall. Tidigare har undersökningar genomförts vart tredje år och då på avfall från hushåll utan matavfallsinsamling. Resultaten kan användas som underlag för planering, informationsinsatser och ändrade rutiner i avfallshanteringen. Både avfallsplan och miljöprogram har nyckeltal som följs upp genom resultat från plockanalyserna. Från och med 2015 har det skett en övergång till att genomföra analyserna varje år och då hos hushåll med matavfallsinsamling vilket faller sig naturligt med tanke på målet staden har att till 2020 samla in 70 procent av tillgängligt matavfall. Undersökningen 2015 har varit mer omfattande för att kunna studera hur insamlingen fungerar i de olika insamlingssystem som finns tillgängliga. Kommande årliga undersökningar kommer inte vara lika omfattande.

Ärendet

Under november-december 2015 genomfördes en omfattande plockanalys av hushållens mat- och restavfall. Elva olika analyser utfördes av utsorterat matavfall respektive restavfall från villor, kärll från flerbostadshus, bottentömmande behållare, mobil sopsug, stationär sopsug samt restavfall från hushåll med matavfallskvarnar i Norra Djurgårdsstaden. Viktigt är att i första hand jämföra 2015 års resultat för villor och flerbostadshus som har insamling i kärll med tidigare års resultat som endast omfattar de kategorierna. Jämförelsen mellan åren är dock inte fullständigt tillförlitlig då tidigare plockanalys utförts på avfall från hushåll utan matavfallsinsamling. Skillnader i vanor m.m. kan eventuellt skilja mellan hushåll med matavfallsinsamling jämfört med dem utan.

Undersökningen visar bland annat att andelen farligt avfall och också andelen förpackningar och tidningar totalt sett har sjunkit. Däremot är andelen matavfall i restavfallet överlag hög i relation till att alla hushåll i undersökningen har tillgång till separat matavfallsinsamling.

Eventuellt kan det vara så att de som utnyttjar möjligheten till matavfallsinsamling gör det för att de har mycket matavfall. Därav mer matavfall totalt nu än vid tidigare plockanalyser. Det är också väl känt att de som deltar i matavfallsinsamling är mer benägna att sortera ut även förpackningar och tidningar, vilket skulle kunna förklara minskad andel av förpackningar och returpapper 2015 jämfört med tidigare då plockanalyserna genomfördes på avfall från hushåll som inte har matavfallsinsamling.

Under november 2015 genomfördes också en plockanalys av mat- och restavfall från de flerbostadshushåll som har tillgång till att sortera ut sitt matavfall med Gröna påsen. Totalt genomfördes sex plockanalyser av utsorterat matavfall respektive restavfall från tre insamlingssystem; bottentömmande behållare, mobil sopsug och stationär sopsug. Resultaten kan med fördel jämföras både med den större plockanalysen som nämnts ovan och med den plockanalys som gjordes på avfall från hushåll med tillgång till Gröna påsen 2013, några månader efter att Gröna påsen hade införts på försök i Stockholm.

Resultaten visar att mängden producerat matavfall för hushåll med Gröna påsen inte skiljer sig från övriga flerbostadshushåll med matavfallsinsamling. Andel utsorterat matavfall är dock något lägre för hushåll med Gröna påsen än för de hushåll som ingick i den större

plockanalysen. Jämfört med siffror från plockanalysen på Gröna påsen 2013 har utsorteringsgraden på matavfallet sjunkit rejält.

Även renheten på matavfallet har sjunkit jämfört med 2013. Den är också lägre jämfört med renheten på matavfallet i samtliga system med papperspåse. Anmärkningsvärt är att en betydande del av de gröna påsar som slängts innehåller inget eller lite matavfall. Det innebär att gröna påsar i alltför stor utsträckning används till annat än vad de är avsedda för.

Andel farligt avfall för hushåll med Gröna påsen är låg och ligger i nivå med resultaten från den större plockanalysen 2015.

Resultat

Mat- och restavfall från villor och flerbostadshus med insamling i kärl
Kg/vecka/hushåll

Fraktion	kg/vecka, hushåll 2011	kg/vecka, hushåll 2014	kg/vecka, hushåll korrigerat för smuts och fukt, 2014	kg/vecka, hushåll 2015	kg/vecka, hushåll korrigerat för smuts och fukt, 2015
Biologiskt behandlingsbart avfall					
Matavfall	2,72	3,7		4,00	
Trädgårdsavfall	0,23	0,16		0,17	
Öppnade matförpackningar	0,14	0,15		0,09	
Papper					
Returpapper och tidningar	0,67	0,54	0,35	0,26	0,17
Pappersförpackningar (inkl. well)	0,76	0,78	0,44	0,54	0,25
Övrigt papper	0,51	0,19		0,25	
Plast					
Plastförpackningar (inkl. frigolet)	0,65	0,87	0,49	0,72	0,40
Pantflaskor	0,005	0,0048	0,0027	0,01	0,00
Övrig plast	0,09	0,068		0,05	
Glas					
Förpackningsglas, färgat	0,09	0,12		0,02	
Förpackningsglas, ofärgat	0,17	0,2		0,06	
Pantflaskor	0	0		0,00	
Övrigt glas	0,03	0,011		0,01	
Metall					
Metallförpackningar (inkl. pantburkar)	0,11	0,14	0,092	0,08	0,05
Övrig metall	0,05	0,025		0,03	
Inert					
Inert material	0,21	0,18		0,22	
Farligt avfall					
Apoteksavfall (inkl. förpackning)	0	0,01		0,01	
Övrigt farligt avfall	0,01	0,007		0,00	
El- och elektronikavfall					
Batterier	0	0,0041		0,0017	
Ljuskällor	0	0,0017		0,0023	
Övrigt elavfall	0,05	0,032		0,012	
Övrigt					
Trä	0,02	0,012		0,01	
Textil	0,13	0,11		0,10	
Allt övrigt	0,89	0,75		0,90	
Sopsäckar, soppåsar	0,18	0,19		0,18	
Summa	7,73	8,22		7,75	

Mängd producerat avfall från de olika insamlingssystemens prover (kg/hushåll/vecka)

	Matavfall	Restavfall	Totalt
Kärl, villor	4,82	5,25	10,07
Kärl, flerfamiljshus	0,61	4,82	5,44
Bottentömmande behållare	0,34	5,46	5,80
Mobil sopsug	0,50	4,82	5,31
Stationär sopsug	0,51	3,52	4,03
Matavfallskvarn, lgh NDS *)		4,65	4,65
<i>Medelvärde</i>	<i>1,36</i>	<i>4,75</i>	<i>5,88</i>

*) Hushåll med sopsug/matavfallskvarnar i Norra Djurgårdsstaden (NDS):

Analysen visar bland annat att det ligger mer matavfall samt förpackningar och tidningar i restavfallet än vid tidigare analys 2013. Resultatet visar därmed på ett behov av ökade informationsinsatser och uppföljande undersökningar.

Andelen farligt avfall och elavfall i soppåsen

För 2015 inkluderas samtliga prover

Fraktion	Apr. 1997	Okt. 1998	Nov. 2003	Feb. 2005*	Nov. 2008	Nov. 2011	Nov. 2014	Nov. 2015
Övrigt farligt avfall	0,10%	0,20%	0,20%	0,19%	0,09%	0,06%	0,08%	0,04%
Batterier	0,10%	0,10%	0,10%	0,02%	0,02%	0,03%	0,05%	0,01%
Apoteksavfall	0,10%	0,20%	0,20%	0,08%	0,07%	0,03%	0,12%	0,06%
Övrigt elavfall	0,30%	0,70%	0,50%	0,62%	0,61%	0,72%	0,45%	0,10%

*endast från villor

SLUT

Bilaga 1: Plockanalys mat- och restavfall från hushåll 2015

Bilaga 2: Rapport Plockanalys November 2015